

İstanbul'daki Artistik Cimnastikçi Aile Profillerinin Belirlenmesi

ÖZET

profillerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya 38 bayan 39 erkek olmak üzere toplam 77 veli gönüllü olarak katılmıştır.

Araştırmanın evrenini, İstanbul'daki artistik cimnastikçilerin aileleri; örneklemini, İstanbul Bağlarbaşı ve İstek Vakfı Cimnastik Salonu'ndaki artistik cimnastikçilerin aileleri oluşturmaktadır. Veri toplama formu araştırmacılar tarafından bu konuya ilişkin ilgili literatür incelenerek hazırlanmıştır. Veri toplama formu, ön uygulama yapıp düzeltildikten sonra, araştırmacılar tarafından görüşme yöntemiyle velilere uygulanmıştır. Elde edilen veriler, SPSS for Windows 9.00 paket programı kullanılarak aritmetik ortalama (), standart sapma (SS), frekans (f) ve yüzde (%) olarak değerlendirilmiştir.

Araştırmada velilerin yaş ortalamalarının 38.96 ± 6.33 yıl, çocukların yaşlarının 6.96 ± 1.94 yıl, eve giren gelirin 2.869 ± 2.251 milyar, çocuklarının haftalık çalışma sürelerinin 5.63 ± 3.91 saat olduğu, velilerin daha fazla kız çocuklarını artistik cimnastiğe yönlendirdikleri, aile birey sayılarının 3 ila 4 arasında değiştiği, velilerin büyük bir çoğunluğunun evli ve üniversite mezununu olduğu belirlenmiştir. Velilerin çocuklarını artistik cimnastiğe yönlendirme nedenlerinin başında sağlık amacının yattığı, çalışmalardan arkadaşları aracılığıyla haberdar oldukları, çocuklarının artistik cimnastiğe yeni başlayan sporcular olduğu, çocuklarının sporla uğraşmasının onun kişiliğine olumlu etki ettiği, bu branştan çocuklarının ileride maddi kazanç sağlayamayacakları ve artistik cimnastiği bir meslek olarak görmedikleri görüşlerine sahip oldukları bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Artistik Cimnastik, Aile

ABSTRACT

Determination Of The Family Profiles Of Gymnasts In Istanbul

This study was carried out to determine the family profiles of gymnast children. 38 females and 39 males parents were participated voluntarily in this study.

Subjects of this study were the parents of artistic gymnasts at Istek Vakfı Gymnasium in Istanbul. The data sheet to gather the information about the gymnasts families were prepared by searching the related literature. After a pre-application, the data sheet was rearranged and applied to parents by interview method. Data of this study was analyzed by SPSS 9.0 for Window Packet programme as mean (), standard deviation (Sd), frequency (f) and percentage (%).

The results of this study were as the followings.

-The age of the parents was $38, 96 \pm 6, 33$ years and the age of gymnasts was $6, 96 \pm 1, 94$ years

-the income of parents was $=2, 869 \pm 2, 25$ billion TL.

-the total training periods of gymnasts in a week was $=5, 63 \pm 3, 91$ hours.

-The parents preferred to send girls to artistic gymnastics more than boys.

-The total members of families were between 3-4

-The most of the parents were married and graduated from universty.

--The most important factor for the parents to send their children to artistic gymnastics was health.

-Children had heard about the artistic gymnastics from their friends.

Parents thought that participating in a sport activity provide benefits for the personality of their children , also the parents did not think gymnastics as a profession for their children

Key Words: Gymnastics, Family

**Hakkı Çoknaz
Deniz Gültekin
Burçin Yılmaz**

*Abant İzzet Baysal
Üniversitesi Beden Eğitimi
ve Spor Yüksekokulu*

İletişim Adresi
Hakkı Çoknaz
Abant İzzet Baysal
Üniversitesi, Gököy
Kampüsü / Bolu
Telefon
0374 253 4571

GİRİŞ

Aile; evlilik ve kan bağına dayanan, kadın, koca, çocuklar, kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birlik olarak tanımlanır (Eren,1988). Bu birlik, yasalarla saptanan görevleri yanında, geleneklerle belirlenen birçok başka işlevi vardır. Aile, içinde bulunduğu toplumun bir birimi olarak, onun özelliklerini taşır. Toplumun değer yargılarını, gelenek ve göreneklerini, beğenilerini, inançlarını, önyargılarını, kısacası ekinini (kültürünü) yansıtır. Bu bakımdan, toplumla sürekli alış veriş içinde bir kuruluş olarak çalışır (Yörükoğlu, 1986). Bilindiği gibi kişiliğin oluşmasında bireyin doğuştan getirdiği genetik özellikler ile içinde doğduğu aile ve gelişme sürecinde dahil olduğu çevre büyük önem taşır (Kut, Koşar;1989). Bu nedenle aile çocuğa şu temel gereksinimleri karşılamalıdır: Beslenme, bakılma, koruma, sevilme ve eğitilme. Ana ve baba severek, özenli bakım vererek, çocuğa bir güven ortamı yaratır; onun sağlıklı büyümesini güvence altına alır. Yeteneklerinin gelişmesine yardım eder. Ona özgürce oynayacağı, denemelere gireceği, öğreneceği ve spor yapabileceği bir çevre sağlar (Yörükoğlu,1986). Spor; çocuklar için fiziksel, sosyal ve ruhsal özelliklerini görmesini sağlayan, kendi yetilerini tanımaya yarayan önemli bir olgudur. Çocuk için önemli olan, özellikle antrenör ve ailelerinin kendilerini spora teşvik etmeleri ve desteklemeleridir (Heper,Terekli, Erken; 2001).

Günümüz yaşam felsefesinde spor, kaliteli yaşamın bir parçası ve en yararlı sosyal etkinliklerinden birisi olarak kabul edilmektedir. Performans sporu bir yana, günümüz yaşam kavramında çocuğun dengeli ve sağlıklı gelişimi içerisinde düzenli spor yapmanın önemli bir yeri vardır. Çocuğun buluş çağı öncesi ve sonrası düzenli olarak yaptığı spor etkinlikleri, sağlıklı bir fiziki yapının gelişmesini sağlarken; geç yaşlarda fiziki yapının bozulmasını geciktirmede önemli rol oynamaktadır. Bilindiği gibi, büyümenin en hızlı olduğu çocukluk evresinde insan vücudu en fazla değişken yapıya sahiptir. Bu evre aynı zamanda, insan vücudunu zararlı çevresel etkenlerden de en fazla etkilendiği çağdır. Zararlı kabul edilen çevresel etkenler; hatalı ve yetersiz beslenme, hastalıklar, kötü sosyo-psikolojik ve yetersiz fiziksel etkenlerdir. Bu etkenler bir arada olduğu zaman, büyüme ve gelişme yeterli kadar oluşmamakta ve kişi genetik olarak sahip olduğu fiziki yapıya ulaşmamaktadır. Bunun sonucu olarak, kişi yetişkin çağda daha kısa boya, daha kötü bir dolaşım-solunum vb. sistemlerine sahip olabilmektedir. Bu nedenle yukarıda sayılan etkenlerden spor; çocuk yaşta yapılmamışsa, yetişkin çağa gelindiğinde yapılan antrenmanla kişinin sahip olduğu bir takım kapasite potansiyelini sonuna kadar geliştirebilmesi mümkün olmamaktadır. Yapılan gözlemler okul çağında çocuklara düzenli olarak yaptırılan spor, daha geç yaşta güncel yaşamın bir parçası olarak alışkanlık haline getirecek şekilde benimsenebilmektedir. Geç yaşlarda düzenli spor yapma alışkanlığının kazanılması zor olmaktadır. Bu nedenle, sağlıklı olmak için erken yaşta spor yapmanın son derece önemli olduğu kabul edilmektedir (Aslan, Okumuş, 2003). Kentleşme ve sanayileşme ile sportif etkinliklerin gelişmesi arasında da paralellik bulunmaktadır. Başka bir anlatımla, yükselen yaşam düzeyi, daha iyi ulaşım ve iletişim imkanları, gelişen teknoloji sayesinde nitelik ve nicelik yönünden mükemmelleşen araç ve gereçler sporu teşvik etmekte ve yaygınlaştırmaktadır. Bu bağlamda, kentte oturma, spora katılımı gerçekleştirdiği gibi, seçilen spor dalını da etkilemektedir. Toplumsal bir olgu olarak spor ailenin sosyo-ekonomik koşullarına bağlı olarak gelişmekte ve yaygınlaşmaktadır (Pepe,

Can;2003). Bu nedenle, artistik cimnastik sporu yapan cimnastikçi ailelerin sosyo-ekonomik seviyelerinin belirlenmesi, bu spor branşının gelişimine katkılar sağlayacağını; bu amaçla yapılan mikro düzeydeki bu çalışma, ileride yapılacak makro düzeydeki çalışmalara da ışık tutacağı kanaatindeyiz.

YÖNTEM

Araştırmanın evrenini, İstanbul'daki artistik cimnastikçilerin aileleri; örneklemini, İstanbul Bağlarbaşı ve İstek Vakfı Cimnastik Salonu'ndaki 38 bayan, 39 erkek veli oluşturmaktadır. Veri toplama formu araştırmacılar tarafından bu konuya ilişkin ilgili literatür incelenerek hazırlanmıştır. Veri toplama formu, ön uygulama yapıp düzeltildikten sonra, araştırmacılar tarafından görüşme yöntemiyle velilere uygulanmıştır. Elde edilen veriler, SPSS for Windows 9.00 paket programı kullanılarak aritmetik ortalama (x), standart sapma (SS), frekans (f) ve yüzde (%) olarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1 incelendiğinde; velilerin yaşlarının 38.96±6.33 yıl, çocukların yaşlarının 6.96±1.94 yıl, eve giren gelirin 2.869±2.251 milyar, çocukların haftalık çalışma sürelerinin 5.63±3.91 saat olduğu görülmektedir.

Tablo 1. Velilerin-Cimnastikçilerin Yaşını, Eve Giren Net Gelirleri ve Cimnastikçilerin Haftalık Antrenman Sürelerini Gösteren Tablo

	X	SS
Veli Yaşı (Yıl)	38.96	6.33
Çocuk Yaşı (Yıl)	6.96	1.94
Eve Giren Net Gelir (Milyar)	2.869	2.251
Haftada Antrenman Süreleri (Saat)	5.63	3.91

Tablo 2 incelendiğinde; cimnastik yapan çocukların % 62.2'sinin kız, % 38.8'inin ise erkek çocuk olduğu belirlenmiştir.

Tablo 2. Ailelerin Çocuklarının Cinsiyetini Gösteren Tablo

Kız		Erkek		Toplam	
f	%	f	%	f	%
51	62.2	26	38.8	77	100

Tablo 3 incelendiğinde; ailelerin eğitim düzeylerinin üniversite ve lisede yoğunlaştığı belirlenmiştir.

Tablo 3. Ailelerin Eğitim Durumlarını Gösteren Tablo

	İlkokul	Ortaokul	Lise	Ünivers.	Yük. Lis.	Doktora	Satır top.
	f	f	f	f	f	f	f
	%	%	%	%	%	%	%
Bayan	1	3	114	17	3	---	38
	2.6	7.9	36.8	44.7	7.9	---	100
	(25)	(100)	(63.6)	(44.7)	(37,4)		
Erkek	3	---	8	21	5	2	39
	7.7	---	20.5	53.8	12.8	5.1	100
	(75)	---	(36.4)	(55.3)	(62.5)	(100)	
Kolon	4	3	22	38	8	2	77
Toplamı	5.2	3.9	28.6	49.4	10.4	2.6	100
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	

Tablo 4 incelendiğinde; ailelerin çocuk sayılarının 1 ile 2 arasında yoğunluk kazandığı görülmektedir.

Tablo 4. Ailelerin Çocuk Sayılarını Gösteren Tablo

	1 Çocuklu	2 Çocuklu	3 Çocuklu	4 Çocuklu	Daha fazla	Satır toplam
	f	f	f	f	f	f
	%	%	%	%	%	%
Bayan	13	19	2	2	2	38
	34.2	50.0	5.3	5.3	5.3	100
	(43.3)	(61.3)	(33.3)	(100)	(25.0)	(49.4)
Erkek	17	12	4	-----	6	39
	43.6	30.8	10.3	-----	15.4	100
	(56.7)	(38.7)	(66.7)	-----	(75.0)	(50.6)
Kolon	30	31	6	2	8	77
Topl.	39.0	40.3	7.8	2.8	10.4	100
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	

Tablo 5 incelendiğinde; çocuklarını cimnastiğe getiren bayanların %89.5'inin evli, % 7.9'unun dul, %2.6'sinin ayrı yaşadığı; erkeklerin de %97.4'ünün evli, %2.6'sinin dul olduğu görülmektedir.

Tablo 5. Ailelerin Medeni Durumunu Gösteren Tablo

	Evli	Dul	Ayrı Yaşiyor	Satır toplam
	f	f	f	f
	%	%	%	%
Bayan	34	3	1	38
	89.5	7.9	2.6	100
	(47.2)	(75.0)	(100)	39
Erkek	38	1	-----	100
	97.4	2.6	-----	(50.6)
	(52.8)	(25)	-----	
Kolon	72	4	1	77
	93.5	5	1.3	100
	(100)	(100)	(100)	

Tablo 6 incelendiğinde; bayanlarının genellikle ev hanımı, erkeklerin de serbest meslek sahibi olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Ailelerin Mesleklerini Gösteren Tablo

	İşsiz	İşçi	Memur	Serbest M.	Emekli	Ev hanımı	Diğerleri	Satır Topl.
	f	f	f	f	f	f	f	f
	%	%	%	%	%	%	%	%
Bayan	3	-----	7	7	3	12	6	38
	7.9	-----	18.4	18.4	7.9	31.6	15.8	100
	(100)	3	(53.8)	(28.0)	(37.5)		(46.2)	(49.4)
Erkek	----	7.7	6	18	5	(100)	7	39
	----	(100)	15.5	46.2	12.8	-----	17.9	100
			(46.2)	(72.0)	(62.5)	-----	(53.8)	(50.6)
Kolon	13	13	13	25	8	12	13	77
Toplamı	3.9	3.9	16.9	32.5	10.4	15.6	16.9	100
	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	(100)	

Tablo 7 incelendiğinde; ailelerin evlerindeki birey sayılarının 3 ile 4 arasında yoğunluk kazandığı görülmektedir.

Tablo 8 incelendiğinde; devlet okuluna giden çocukların %54.5, özel okula giden çocukların %45.5 olduğu görülmektedir.

Tablo 7. Evde Yaşayan Birey Sayısını Gösteren Tablo.

2 Kişi	3 Kişi	4 Kişi	5 Kişi	6 ve daha fazlası	Toplam
f	f	f	f	f	f
%	%	%	%	%	%
2	28	36	9	2	77
2.6	36.4	46.8	11.4	2.6	100

Tablo 8. Çocuğun Hangi Tip Okula Gittiğini Gösteren Tablo

Devlet Okulu	Özel Okul	Toplam
f	f	f
%	%	%
42	35	77
54.5	45.5	100

Tablo 9 incelendiğinde; bayan velilerin %73.7'sinin spor yapmaya vakit ayırdıkları, %26.3'ünün zaman ayırmadıkları; erkek velilerin %48.7'sinin spor yapmaya zaman ayırdıkları, %51.3'ünün spor yapmaya zaman ayırmadıkları görülmektedir.

Tablo 9. Ailelerin Spor Yapmaya Vakit Ayırıp-Ayırmadığını Gösteren Tablo

	Evet	Hayır	Satır Toplamı
	f	f	f
	%	%	%
Bayan	28	10	38
	73.7	26.3	100
	(59.6)	(33.3)	
Erkek	19	20	39
	48.7	51.3	100
	(40.4)	(66.7)	
Kolon	47	30	77
Toplamı	61.0	39.0	100
	(100)	(100)	

Tablo 10 incelendiğinde; bayan velilerin % 94.7'sinin artistik cimnastik sporuyla daha önce ilgilenmedikleri, %5.3'ünün artistik cimnastik sporuyla daha önce ilgilendikleri; erkek velilerin % 97.4'ünün artistik cimnastik sporuyla daha önce ilgilenmedikleri, %2.6'sinin artistik cimnastik sporuyla daha önce ilgilendikleri görülmektedir.

Tablo 10. Ailelerin Daha Önce Artistik Cimnastik Branşıyla Uğraşıp-Uğraşmadığını Gösteren Tablo

	Evet	Hayır	Satır Toplamı
	f	f	f
	%	%	%
Bayan	2	35	37
	5.3	94.7	100
	(66.7)	(48.6)	
Erkek	1	38	39
	2.6	97.4	100
	(33.3)	(51.4)	
Kolon	3	73	76
Toplamı	3.9	96.1	100
	(100)	(100)	

Tablo 11 incelendiğinde; antrenmanları arkadaş vasıtasıyla öğrenen velilerin oranının %49.4, kendilerinin bildiğini söyleyenlerin oranı %28.6, çocuğunun arkadaşları tarafından öğrendiğini söyleyen velilerin oranı %2.6 ve broşürden öğrendiklerini söyleyen velilerin oranı %1.3 olduğu görülmektedir.

Tablo 11. Ailelerin Antrenmanlardan Nasıl Haberi Olduğunu Gösteren Tablo

Broşürden	Arkadaşının Vasıtasıyla	Çocuğum Arkadaşından Öğrendi	Kendim biliyordum	Diğer	Toplam
f	f	f	f	f	f
%	%	%	%	%	%
1	38	2	14	14	77
1.3	49.4	2.6	18.2	18.2	100

Tablo 12 incelendiğinde; yeni başlayan çocukların oranının %55.8, 1 yıldır devam eden çocukların oranı % 19.5, 2 yıldır devam eden çocukların oranı %9.1, 3 yıldır devam eden çocukların oranı %6.5 ve 4 yıl ve üzeri devam eden çocukların oranı % 9.1 olduğu görülmektedir.

Tablo 12. Çocuğun Artistik Cimnastiğe Ne Kadar Zamandır Devam Ettiğini Gösteren Tablo

Yeni başladı	1 yıldır	2 yıldır	3 yıldır	4 yıl ve üzeri	Toplam
f	f	f	f	f	f
%	%	%	%	%	%
43	15	6	5	7	77
55.8	19.5	9.1	6.5	9.1	100

Tablo 13 incelendiğinde; çocuğunun milli sporcu olduğunu belirten veli oranının %1.3, Türkiye şampiyonu olduğunu belirten veli oranı %2.6, Türkiye çapında yarışmacı olduğunu belirten veli oranı %7.8, İstanbul içinde yarışmaya katıldığını belirten veli oranı %1.3 ve hiç yarışmaya katılmadığını belirten veli oranı %87.0 olduğu bulunmuştur.

Tablo 13. Çocuğun Artistik Cimnastik Sporunda Başarı Durumunu Gösteren Tablo

Milli	Türkiye Şampiyonu	Türkiye Çapında Yarışmacı	İst. İçinde Yarışmaya Katıldı	Hiç Yarış. Katılmadı	Toplam
f	f	f	f	f	f
%	%	%	%	%	%
1	6	1	67	100	
1.3	2	7.8	1.3	87.0	

Tablo 14 incelendiğinde; çocuklarının kendisine ait odasının olduğunu söyleyen velilerin % 89.6, olmadığını söyleyen velilerin % 10.4 olduğu görülmektedir.

Tablo 14. Çocuğun Kendine Ait Odası Olup-Olmadığını Gösteren Tablo

Evet	Hayır	Toplam
f	f	f
%	%	%
69	8	77
89.6	10.4	100

Tablo 15 incelendiğinde; özel arabayla antrenmana gelen çocukların oranının %77.9, toplu taşıyla gelen çocukların oranı %15.6, yürüyerek gelen çocukların oranı % 9.1 ve taksiyle ge-

len çocukların oranının %3.9 olduğu görülmektedir.

Tablo 15. Çocuğun Antrenmanlara Hangi Vasıtayla Geldiğini Gösteren Tablo

Yürüyerek	Toplu taşıyla	Taksiyle	Özel arabayla
f	f	f	f
%	%	%	%
7	12	3	60
9.1	15.6	3.9	77.9

Tablo 16 incelendiğinde; annesiyle antrenmana gelen çocukların oranının % 70.1, babasıyla gelen çocukların oranının % 49.4, büyük anne-babayla gelenlerin oranının % 5.2, kardeşile gelenlerin oranının %2.6 olduğu belirlenmiştir.

Tablo 16. Çocuğun Antrenmanlara Kim Tarafından Getirildiğini Gösteren Tablo

Kendi	Anneye	Babayla	Büyük Anne	Büyük Babayla	Kardeşiyle	Diğerleri
f	f	f	f	f	f	f
%	%	%	%	%	%	%
---	54	38	4	2	2	2
---	70.1	49.4	5.2	2.6	2.6	2.6

Tablo 17 incelendiğinde; çocuğunun artistik cimnastikle uğraşmasının derslerini olumsuz etkilediğini söyleyen veli oranının % 9.1, olumsuz etkilemediğini söyleyen veli oranının % 90.9 olduğu görülmektedir.

Tablo 17. Çocuğun Artistik Cimnastikle Uğraşmasının Derslerini Olumsuz Etkileyip Etkilemediğini Gösteren Tablo

Evet	Hayır	Toplam
f	f	f
%	%	%
7	70	77
9.1	90.9	100

Tablo 18 incelendiğinde; velilerin %74.0 sağlığı için, %23.4'ünün sporcu olması için, %10.4'ünün ileride bu alanda meslek sahibi olması için, % 3.9'unun rekreasyon amaçlı çocuğunu cimnastiğe getirdikleri belirlenmiştir.

Tablo 18. Çocuklarını Artistik Cimnastiğe Yöneltilme Nedenlerini Gösteren Tablo

Sporcu Olması İçin	Rekreasyon Amaçlı	İlerde Bu Alanda Meslek Sahibi Olması İçin	Sağlık Amaçlı
f	f	f	f
%	%	%	%
18	3	8	57
23.4	3.9	10.4	74.0

Tablo 19 incelendiğinde; çocuklarının artistik cimnastikle uğraşmanın kişilik gelişimin olumlu etki yaptığını söyleyen veli oranını %94.8, olumlu etkilemediğini söyleyen veli oranının % 3.9 ve bilmediğini söyleyen veli oranının % 1.3 olduğu görülmektedir.

Tablo 19. Çocuğun Artistik Cimnastikle Uğraşmasının Kişilik Gelişimini Olumlu Et-kileyip Et-kilemediğini Gösteren Tablo

Evet	Hayır	Bilmiyorum	Toplam
f	f	f	f
%	%	%	%
73	3	1	77
94.8	3.9	1.3	100

Tablo 20 incelendiğinde; çocuğunun cimnastikten zevk aldığı-nı belirten veli oranı %93.5, zevk almadığını belirten veli oranı %3.9 ve bilmediğini söyleyen veli oranı %2.6 olduğu görül-mektedir.

Tablo 20. Çocuğun Artistik Cimnastikten Zevk Alıp Almadığını Gösteren Tablo

Evet	Hayır	Bilmiyorum	Toplam
f	f	f	f
%	%	%	%
72	3	2	77
93.5	3.9	2.6	100

Tablo 21 incelendiğinde; erkek velilerin % 74.4'ünün çocuk-larının artistik cimnastikten maddi kazanç sağlayabileceğini düşünmediklerini, %25.6'sının düşündüklerini; bayan velilerin % 81.8'inin düşünmediklerini, %18.2'sinin düşündüklerini be-lirtmişlerdir.

Tablo 21. Ailelerin Bu Spordan Maddi Kazanç Sağlayabileceğini Düşünüp Düşün-medini Gösteren Tablo

	Evet	Hayır	Satır Toplamı
	f	f	f
	%	%	%
Bayan	10	29	39
	25.6	74.4	100
	(62.5)	(51.8)	
Erkek	6	27	33
	18.2	81.8	100
	(37.5)	(48.2)	
Kolon	16	56	72
Toplamı	22.2	77.8	100
	(100)	(100)	

Tablo 22 incelendiğinde; erkek velilerin %70.3'unun sporu ço-cuklarına meslek olarak görmedikleri, %29.7'sinin meslek ola-rak gördükleri; bayan velilerin %69.4'ünün sporu çocuklarına meslek olarak görmedikleri, %30.6'sının meslek olarak gör-dükleri belirlenmiştir.

Tablo 23 incelendiğinde; "Aynı anda yapılan bir futbol maçını mı yoksa bir artistik cimnastik müsabakasını mı izlemek ister-siniz" sorusuna, erkek velilerin %52.8'i futbol, %47.2'si artis-tik cimnastik; bayan velilerin %94.6'sı artistik cimnastik, %5.4'ü futbol yanıtını verdikleri belirlenmiştir.

Tablo 22. Ailenin Spor Çocuğu İçin Meslek Olarak Görüp Görmediğini Gösteren Tablo

	Evet	Hayır	Satır Toplamı
	f	f	f
	%	%	%
Bayan	11	26	37
	29.7	70.3	100
	(50.0)	(51.0)	
Erkek	11	25	36
	30.6	69.4	100
	(50.0)	(49.0)	
Kolon	22	51	73
Toplamı	30.1	69.9	100
	(100)	(100)	

Tablo 23. Ailelerin Aynı Anda Yapılan Bir Futbol Maçını Mı Yoksa Bir Artistik Ci-nastik Müsabakasını Mı İzlemeyi Tercih Ettiklerini Gösteren Tablo

	Futbol	Artistik Cim.	Satır Toplamı
	f	f	f
	%	%	%
Bayan	19	17	36
	52.8	47.2	100
	(90.5)	(32.7)	
Erkek	2	35	37
	5.4	94.6	100
	(9.5)	(67.3)	
Kolon	21	52	73
Toplamı	28.8	71.2	100
	(100)	(100)	

TARTIŞMA VE SONUÇ

Aile küçük yaşta çocuğu spora yönlendirmede önemli bir et-kendir (Ağırbaş, Gürsoy;2001). Çocuklar küçük yaşta spora kazandırılması daha kolaydır. İleriki yaşlarda meslek seçimi ve diğer endişeler ön plana çıkar ve spor önemini kaybeder (Hollmann, Hettinger;1980). Yaptığımız bu araştırmada da artis-tik cimnastiğe giden çocukların yaş ortalamalarının 6.96±1.94 yıl olduğunu, ailelerinin eğitim düzeylerinin bayan-larda %44.7, erkeklerde %53.8 üniversite mezunu olduğu bel-irlenmiştir. Ailelerin çocuklarını erken yaşta spora yönlendirme tutumlarının olumlu olduğu; bunun nedeninin de ailelerin eğitim düzeylerinden kaynaklandığı düşüncesindeyiz. Bu araştırmada ailelerin evlerine giren gelir 2.869±2.251 mil-yar olarak belirlenmiştir. Türkiye'de kişi başına düşen milli gelir son yıllarda düşerek 2586 Dolara inmiştir. Velilerin gelir-leri bu noktada ele alındığında, gelirlerinin Türkiye'deki kişi ba-şına düşen gelirden çok daha düşük olduğu söylenebilir. Almanya'nın Nordreihn Westfalyen Eyaleti'nde 20405 kulüp bulunmaktadır. Bu kulüplerde aktif ve pasif olarak 3021675 er-kek 1880016 bayan spor yaparken bunun içinde 15 yaşın al-tında erkek çocukların sayısı 704354, kız çocukların sayısı ise 510163'tür. 5441851 erkek, 774382 bayan futbolla uğraşırken bunun içinde 15 yaş altında olan erkek çocuk sayısı 1313286, kız çocuğu sayısı 182095'tir. Bu branştan sonra aletli cimnas-tik en fazla yapılan spor olarak gelmektedir; bu sporu yapan 1408575 erkek, 3306737 bayan bulunmaktadır. Bunların içe-risinde 15 yaşından küçük olan erkek çocuk sayısı 577617, kız çocuk sayısı 958910'dur (Sjb,1999). Görüldüğü gibi, Alman-

ya'da da artistik cimnastik kızlar tarafından daha fazla sevilme ve aileler kız çocuklarını artistik cimnastiğe yönlendirmektedir. Ancak, Almanya'da futbolun da kızlar tarafından sevilerek yapılması, futbolu bir erkek sporu olarak görmemelerinden ve her spor branşına her iki cinsin aynı uzaklıkta durmalarından kaynaklandığını düşünmekteyiz. Yaptığımız bu araştırmada da, kız çocukların artistik cimnastiğe (%62.2) yönlendirilmesi, erkek çocukların artistik cimnastiğe yönlendirilmesinden (%38.8) daha fazladır. Bu sonuçların, Türk ailelerinin futbol, basketbol vb. sporları erkek sporu, artistik cimnastiği ise bayan sporu olarak görmelerinden kaynaklandığını düşünmekteyiz.

Ailelerin eğitim düzeyi arttıkça, çocuk sayılarının da azaldığı bilinmektedir ve aileler büyük şehirlerde yaşama yoluna gitmektedirler. Büyük şehirlerde büyük bir çoğunluğunun, ailelerin çocuklarına karşı olan sorumluluklarını arttırmaktadır. Bu nedenle, yaşam zorluklarını yenebilmek için, aileler az sayıda çocuk sahibi olma yoluna gitmektedirler. Yaptığımız bu araştırmada da, ailelerin çocuk sayılarının 1 ile 2 arasında yoğunlaştığı görülmektedir. İstanbul gibi büyük bir şehirde yaşamının ve ailelerin eğitim düzeylerinin yüksek olmasından bu sonuçlara ulaşıldığı düşünülmektedir.

Hukuk yönünden boşanma, evlilik sözleşmesinin sona ermesidir. Ancak ruhsal açıdan, ailenin bölünmesine ya da tümünden dağılmasına yol açan ve bütün aile üyelerini sarsan karmaşık bir olaydır. Boşanmaların büyük bir çoğunluğunun, evliliğin ilk yıllarında olduğu düşünülürse, aile birliğinin bozulmasından en çok zarar görenlerin, küçük çocuklar olduğu ortadadır. Gerçekten, kişiliğin geliştiği bu ilk yıllarda çocuk için en önemli şey, analı babalı bir yuvada, sevilerek, güven duyarak yetişmektir. Ne yazık ki, çağımızda boşanma oranı gittikçe yükseliyor. Kimi batı ülkelerinde, her dört evlilikten biri boşanma ile bitmektedir. İkinci evlilikler ise yarıya yakın oranda başarısız olmaktadır. Ülkemizde de boşanma sayısında, gün günden artma olduğu bir gerçektir (Yörükoğlu,1986). Bu araştırmamızda da bayan velilerin %89.5'inin evli, % 7.9'unun dul, %2.6'sının ayrı yaşadığı; erkek velilerin %97.4'ünün evli, %2.6'sının dul olduğu görülmektedir. Bu sonuçlar, ailelerin ve çocukların olumlu bir ortamda yaşadıklarını göstermektedir. Bayanlar çocuk sahibi olduklarında yaşamları daha zorlaşır ve bir süre meslek yaşamlarından uzaklaşmak zorunda kalabilir. Yaptığımız bu araştırmada da, bayanların büyük bir çoğunluğunun üniversite mezunu olmalarına rağmen ev hanımların oranı %31.6'dır. Serbest meslek sahibi olanların oranı %18.4, memur olanların oranı da yine aynı şekilde %18.4'tür. Erkek veliler incelendiğinde de, en fazla %46.2 oranında serbest meslek sahibi olanları görüyoruz. Bu bulgulara dayanarak, cimnastikçilerin babaları genellikle serbest meslek sahibi, anneleri de ev hanımı olduğu söylenebilir.

Günümüz yaşam koşulları, ailelerin çekirdek aile şekline dönüşmesine neden olmuştur. Aileler, artık, anneanne-babaanne ve dedelerin de bulunduğu aileler değildir. Yaptığımız bu araştırmada da aile birey sayılarının 3 ile 4 arasında değişmesinin en büyük nedeninin bu olduğunu düşünmekteyiz.

Araştırmada devlet okuluna giden çocukların oranı %54.5, özel okula giden çocukların oranı %45.5'tir. Çocuklarını özel okullara gönderemeyen ailelerin de ekonomik şartlardan bunu gerçekleştiremediği bir gerçektir. Ekonomik şartların çok ağır olduğu İstanbul'da, ailelerin bir kısmının çocuklarını özel okullara göndermeleri, onların çocukları için yapmış olduğu her

türlü fedakarlığın bir göstergesidir. Bilinmektedir ki, özel okulların vermiş olduğu eğitim ve olanaklar, devlet okullarının verdiği eğitim ve olanaklardan daha iyidir.

Çağımızda toplumların refah ve kültür düzeylerinin bir göstergesi olarak anlam kazanan spor; sosyal ve kültürel hayatta giderek önemli olmaktadır. Her geçen gün binlerce kişinin lisanslı-lisanssız spor programlarına katılması, spor kulüplerinin ve sporla ilgili basın, yayın organları ile TV. programlarının çoğalması, bize, sosyal ve kültürel hayatın sporla yoğunlaştığını göstermektedir. Bugün, özellikle gelişmiş ülkelerde, sporla ilgili faaliyetlerin "seyir" yerine, "aktif katılım" yönünde geliştiğini görmekteyiz (İmamoğlu, 1992). Yaptığımız bu araştırmada da, ailelerin %61'inin aktif olarak spor yaptığını görmekteyiz. Böyle bir tutumun, ailelerin çocuklarını spora yönlendirmede olumlu olduğu görüşündeyiz ve ailelerin bu bilinçte olmaları umut vericidir.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nün son istatistiksel verilerine göre Türkiye'deki spor kulübü sayısı 5 862 olarak bildirilirken, lisanslı sporcu sayısı 254071 olarak bildirilmiştir. Yine aynı raporda çim sahalı stadyum sayısı 45, çim sahalı stat sayısı 199, toprak stat sayısı 32, çim futbol sahası 276, toprak futbol sahası 874, spor salonu sayısı 350, antrenman salonu sayısı 173, okul spor salonu 350, açık yüzme havuzu 25, kapalı yüzme havuzu sayısı 27, semt spor sahaları 6075 olarak bildirilmiştir (G.S.G.M,2001).

Spor, Almanya'da çok sevilen bir serbest zaman uğraşısıdır. Spor coşkusu sadece televizyon yayınları sırasında, ekran başında yaşamakla kalmıyor, aynı zamanda, Alman Spor Federasyonu'nda bir araya toplanmış bulunan 80000'den çok spor kulübünde de kendisini gösteriyor. Her dört Federal Alman vatandaşından biri bir spor kulübü üyesidir. Bu kulüplerin 21 milyonu bulan üyelerinden başka, on iki milyon kişi de kulüpler dışında spor yapmaktadır. Almanya'da sporun başlıca özelliği özerk olmasıdır. Spor örgütleri işlerini kendileri düzenlerler. Devlet, ancak spor örgütlerinin parasal olanakları yeterli olmadığı zaman yardımda bulunur. Eski federe eyaletlerde kitle ve yarışma sporuna hizmet eden pek çok kuruluş vardır. 50000 kadar spor alanı ile okul spor alanları, ayrıca yaklaşık 30 000 spor salonu ile cimnastik salonu sporseverlere çeşitli spor etkinlikleri için olanak sağlıyor. Yüzme havuzlarının sayısı 7700'ü buluyor (Kapler, Grevel; 1993). Yaptığımız bu araştırmada da, ailelerin %3.9'unun daha önceden artistik cimnastikle uğraştığını, %96.1'inin de artistik cimnastikle belirtmiştir. Bunun nedeninin, İstanbul gibi büyük bir metropolde sadece 3 tane cimnastik salonunun bulunması, bunların 2'sinin de özel kuruluşlara ait olması ve bu 3 salonda da performans sporuna yönelik çalışmaların yapılması bu sonucu ortaya çıkardığı düşünmekteyiz.

Araştırmada ailelerin çalışmalardan haberdar olma şekline baktığımızda, ailelerin çalışmalardan arkadaşlarından öğrendiklerini söyleyenlerin oranı %49.4, kedilerinin bildiğini söyleyenlerin oranı %28.6, çocuklarının arkadaşlarından öğrendiklerini söyleyenlerin oranı %2.6 ve diğerlerin oranı %18.2 olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlara bakıldığında, çalışmaların duyulması bir sistem içerisinde gerçekleşmediği görülmektedir. Artistik cimnastik çalışmaların kitlelere duyurulması, Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerince ve Türkiye Cimnastik Federasyonu'nun işbirliğiyle yapılması, artistik cimnastiğin Türkiye'de daha fazla yayılmasını sağlayacaktır.

Araştırmamızda çocukların artistik cimnastiğe yeni başlayan-

ların oranı %55.8 iken, 1 yıldır bu sporu yapan çocuk oranı %19.5, 2 yıldır bu sporu yapan çocuk oranı %9.1, 3 yıldır beri yapan çocuk oranı %6.5 ve 4 yıl ve üzeri bu sporu yapan çocuk oranı %9.1 olarak belirlenmiştir. Yarışmacı sporculara baktığımızda da, çocukların %13.0'ünün yarışma seviyesine ulaştığı, %87'sinin de hiç yarışmaya katılmadığı belirlenmiştir. Artistik cimnastik uzun seneler çalışma gerektiren zor bir branştır. Bu sporda uzun seneler çalışma sonucunda yarışmacı olunabilir. Bir çocuğun 6-7 yaşlarında artistik cimnastiğe başladığı düşünülürse, onun Ulusal Takım'da yer alabilmesi için 5-6 seneye ihtiyacı vardır. Bu seviyeye ulaşan bir cimnastikçi de kolay kolay bu sporu bırakmamaktadır. Bu da, hem aileler için hem de çocuklar için çok çalışmayı gerektirir. Bu ağır yükün altında çocukların artistik cimnastiğe devam etmeleri ve Ulusal Takım'da yer almaları, yetenekleri ölçüsünde ve ailelerin büyük özverileriyle gerçekleşmektedir. Bunun da, İstanbul gibi büyük bir metropolde gerçekleşmesi çok zordur. Bu nedenden dolayı, yaptığımız bu araştırmada, yarışmacı sporcu sayısının ve çalışma süresinin az olduğunu tahmin etmekteyiz.

Çocukların antrenmanlara nasıl ve kiminle geldiği incelendiğinde, çocukların büyük bir çoğunluğunun ailesiyle ve özel arabalarıyla antrenmanlara geldikleri; çocukların büyük bir çoğunluğunun (%89.6) evlerinde kendilerine ait odasının olduğu belirlenmiştir. Bunlar ailelerin çocuklarına verdikleri önemi göstermektedir.

Aile, çocuklarının arkadaşlarıyla gezmesine, eğlenmesine maul ölçülerde izin vermemelidir, derslerini aksatmaması koşuluyla spor yapması desteklenmelidir (Yörükoğlu, 1985). Eğer çocuklara günlük yaşamlarını nasıl planlayacakları öğretilir ise, onların sporu okulla bir arada yürütmelerinde hiçbir sakınca yoktur. Yaptığımız bu araştırmada da %90.9 oranındaki veli, çocuklarının artistik cimnastikle uğraşmalarının dersleri engellemediğini belirtmektedir. Artistik cimnastik çalışmalarının çocukların derslerini etkilediğini söyleyen velilerin oranı ise %9.1'dir. Bunu velilerin olumlu tutumlarından kaynaklandığının bir göstergesi olarak kabul etmekteyiz.

Ailelerin çocuklarını artistik cimnastiğe yönlendirme nedenlerine bakıldığında; sağlık amaçlı yanıtı verenlerin oranı %74.0, sporcu olması için yanıtı verenlerin oranı %23.4, ileride bu alanda meslek sahibi olması için yanıtı verenlerin oranı %10.4, rekreasyon amaçlı yanıtı verenlerin oranı %3.9'dur. Bu sonuçlar incelendiğinde, ailelerin çocuklarının sağlık amaçlı spor yapmalarını istedikleri sonucuna varılmıştır.

Benlik saygısı düşük bir kişi de başta ana, babası olmak üzere onun için önemli kişilerin, kendisini sevmediklerine, değer vermediklerine inanır. Çünkü sürekli etkileşim yoluyla çocuk kendisini ana, babasının gözüyle görmeğe alışır. Benlik kavramını onların değerlendirmesine yakın bir biçimde algılar. Bunlar birlikte kişinin kendini algılamasıyla başkalarının onu algılayışı biçimi tam bir uygunluk göstermez. Başkalarının bizi ne gözle gördükleri, ne değer biçtikleri konusunda yaklaşık bir düşüncemiz olabilir. Kimi zaman kendimizi başkalarının bizi gördüğünden daha yukarı, kimi zaman daha aşağıda bir yere yerleştiririz. Örneğin çok tutkulu bir genç okul başarısını tek doyum amacı olarak görüyorsa, başarısını yetersiz bulabilir. Kendine saygısı düşüktür. Çünkü o kendinden hiç memnun olamayan, daha iyisini bekleyen, sürekli ideal benliği arayan kişidir. Ancak hemen belirtmeliyiz ki genellikle başarısı yüksek olan çocukların benlik sayıları da yüksek bulunmaktadır. Buna karşılık azınlık grubundan gelen bir genç, not ortalaması yük-

sek olsa bile benlik saygısı daha aşağıda kalmaktadır. Klüplere, derneklere giren gençlerin benlik saygısı da genellikle yükselmektedir (Yörükoğlu, 1985). Yaptığımız bu çalışmada da "çocukların spor yapmalarının onların kişilik gelişimlerini olumlu etkileyip etkilemediği" sorusuna, ailelerin %94.8'inin olumlu etkilediği, %3.9'unun olumlu etkilemediği ve %1.3'ünün bu konuda fikir yürütemediği görüşünde olduklarının sonucuna vardık. Bu görüşler, Yörükoğlu'nun görüşleriyle paralellik göstermektedir.

Çocuk yaşamın ilk yıllarında "zevk ilkesine" göre yaşar (Özdoğan, 1997). Artistik cimnastikte yapılan ilk çalışmalar da oyun niteliğinde olmalıdır. Çocuklar her yapılan çalışmadan zevk almalıdır. Yaptığımız bu araştırmada da çocuklarının antrenmandan zevk aldığını söyleyen ailelerin oranı %93.2, zevk almadığını söyleyenlerin oranı %3.9 ve bilmediğini söyleyenlerin oranı %2.6'dır. Bu sonuçlara göre; artistik cimnastik çalışmalarının çocuklara yönelik olduğu ve çocukların çalışmalardan zevk aldığını söyleyebiliriz.

Aileler, artistik cimnastik branşından çocuklarının ileride maddi kazanç sağlayamayacakları ve artistik cimnastiği bir meslek olarak görmediklerini belirtmişlerdir. Bunun nedeninin, artistik cimnastiğin amatör bir spor branşı olmasından ve büyük transfer ücretlerinin bu spor branşında dönmemesinden kaynaklandığı bir gerçektir.

Balcı yapmış olduğu araştırmada, üniversite öğrencilerinin ilgilendikleri branşları araştırmış ve erkek öğrencilerin kız öğrencilerden farklı olarak futbol ve basketbolla daha fazla ilgilendiklerini tespit etmiştir (Balcı; 2003). Ağırbaş ve Gürsoy da atletizm yapan çocukların ailelerine "Aynı anda yapılan bir futbol maçını mı, yoksa atletizm müsabakasını mı seyretmeyi tercih edersiniz" sorusuna velilerin % 53'ü futbol, %45'i atletizm ve %2 kararsızım yanıtını vermişlerdir (Ağırbaş, Gürsoy; 2001).Yaptığımız bu araştırmada da "Aynı anda yapılan bir futbol maçını mı, yoksa bir artistik cimnastik müsabakasını mı izlemeyi tercih edersiniz" sorusuna erkeklerin %52.8'i futbol derken % 47.2'si artistik cimnastik demiştir. Aynı soruya bayanların %94.6'sı artistik cimnastik derken, %5.4'ü futbol demiştir. Bu sonuçlar incelendiğinde, futbol ve cimnastik branşı erkeklerde büyük bir ayırım göstermez iken, bayanlarda cimnastiğin ön plana çıktığını görmekteyiz. Bunun nedeninin, bayanların futbolu erkek sporu olarak algılamalarından kaynaklandığını söyleyebiliriz.

KAYNAKLAR

1. Eren H., (1988). *Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Yayın No:549, Türk Tarih Kurumu Basımevi, sy:31, Ankara*
2. Yörükoğlu A., (1986) *Çocuk Ruh Sağlığı, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Doğuş Matbaası, syf:94, Ankara*
3. Kut S., Koşar N., (1989). *Aile ve Çevre Sorunlarının Gencin Kişiliğine Etkisi, MEGS Bakanlığı Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü yayınları, sy:1, Ankara*
4. Heper E., Terekli M.S., Erken M., (2001). *Çocukların Spora Katılımlarında Özgüven, 3. Uluslar arası Akdeniz Spor Bilimleri Kongresi Kitapçığı, sy: 65*
5. Aslan F.M., Okumuş Y., (2003). *Tenis İle İlgilenen Sporcuların Sosyo Ekonomik Özellikleri, Raket Sporları Sempozyumu, Bildiri Kitabı, sy: 29-30, Kocaeli*
6. Pepe K., Can S., (2003). *Spor Branşlarına Katılımın Sosyo-ekonomik Boyutunun Araştırılması, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, Bildiri Kitabı, sy: 484-489, Ankara*

7. Ağırbaş İ., Gürsoy E., (2001). Çocukların Atletizme Yönlendirmede Ailelerin Etkileri ve Atletizm Hakkında Bilgileri, Uluslar arası Akdeniz Spor Bilimleri Kongresi Kitabı, sy: 89, Antalya
8. Hollmann W., Hettinger Th., (1980). Sportmedizin, Arbeits- und Trainingsgrundlagen, Stuttgart
9. SJB, (1999). Für die Bundesrepublik Deutschland, Statistisches Bundesamt, Sevicecenter Fach Verlage GmbH, Stuttgart, 370-415
10. İmamoğlu F., (1992). İkininli Yıllara Doğru Türk Sporuna Üzerine Bazı Gözlemler, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt:8, sayı:1, sy:9, Ankara
11. G.S.G.M., (2001). Gençlik Spor, Haziran, 1, (5), sy:62, Ankara
12. Kapler A., Grevel A., (1993). İşte Almanya, Çevir: Emircan, B Societats Verlag, Frankfurt, 365-373, 404-405
13. Yörükoğlu A., (1985). Gençlik Çağı, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Doğu Matbaası, sy: 141Ankara
14. Özdoğan B., (1997). Çocuk ve Oyun, Anı Yayıncılık, 2. Basım, sy:15, Ankara
15. Balcı V., (2003). Ankara'daki Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Etkinliklerine Katılımlarının Araştırılması, Milli Eğitim, Yayın No:158, sy:161, Ankara